

„Gæca, son boatta balvaignim, ja juokke ealbme galgga su oaidnet, maidai si gudæk læk su eadarettim.“

Nr. 15. 20ad jakkegørdde.

Korsfjordast 15ad august 1918.

Redaktør: Henr. Olsen.

Rokkusa fabmo.

Gievrras læ ædnam, abe, dalke ja dola siskaldas famok; mutto ain æmbo gievrab læ rokkusa fabmo; dastgo dast læ Ibmel siste fabmo buok dam njæljasa bagjel.

Moses rokkus ala luoddani appe, nuft atte Israel albmug manai rasta goikkasa bagjel. Ja su rokkus ala rappasi æna ja njielai dai ibmelmættomid.

Dam gølbma olbma rokkus ala dam buolle ommanest massi dolla su famos sattem diti vahagattet sin.

Go mattajægje eurvnu Hærrai garradalke siste Genesaret javre alde, fertijegje barok jaskodet.

Juo, vanhurskes olbmu rokku-sest læ stuora fabmo su duje-stes. Jak. 5, 16.

Hædest, mutto daddeke læt audogas.

Dat læ buristsivdnadatte dovdodakko, atte dat kristalaš satta illodet vela dam eiegnalemus hæde siste. Jos vela atestus birastatta Ibmel olbmuid, sattek si daddeke lavllot, ja dego soames loddek lavllok si buoremusat sin loavkostøsek. Barok sattek dulvestet sin bagjel, mutto farga elošteck si eacegierrag alde ja oidnek eær-radvuoda Hærra muodost. Sist læ dassedes miellalake, mi doalla sin oaive eacebajeld ja væketa sin lavllot garradalke siste:

„Hærra læ ain mu lutte.“
Gæsa boatta gudne?
Juo, dam Hærra Jesusi
— „buok læ su bokte.“

I dat læk nuft atte atestus alo

bukta jedditusa dam oskolažzi; mutto Hærra lakkaorrom su lutte „dolla-ommanest“ dævdða vaimo iloin.

Søn satta læt buocce ja gilla-jægje, mutto Jesus oappaladda su ja læca su saje.

Søn læ jabmemen, ja dak galmas eacek gorgnuk bajas gidða eæbeti; mutto Jesus fatmasta su giedaides birra ja eælkka: „Dat læn mon, ale suorggan!“

Dat læ buristsivdnadatte atte jabmet. Jabmemdæno eacest læ agjag alмест, dat i læk bæcæg, mutto njalges dego nektar (mav-solaš jugos), dastgo dat olgus-golgga Ibmel truonost.

Go dat jamedægje oskolaš læ gallemen eada dæno, ja barok birastatteck su, ja buok bætta su, de eogja dat sæmma jiedna su bæljest: „Ale bala, mon læm du mielde, ale suorggan, mon læm du Ibmel.“

Ja go son maidai lakkaņa dam agalaš dovdokættesa rajid ja suorgatuvva jabmem suoivvan'æggest, de eælkka Jesus nuft laddaset: „Ale bala, don ucca jovkoš, dat læ din Aeci dokkalaš atte addet digjidi rika.“

Dam lakai — apasmattujuvvum ja jeddijuvvum — i læk dat oskolaš balost atte jabmet, mutto ollo æmbo dattovaš ja satta læt ilost; dastgo sust læ Jesus nuftgo su iddedesnaste ja aibaša oažžot gæcadet su nuftgo bæivaš buok dam olles famost.

Duottavuodast, Jesus lakkaorrom læ buok dat albme mi darbašep.

(Spurgeon).

Ale vuorde.

Dat oidnujuvvu davja go olbmuk galggek occat Kristusa, de vurdek si dovdoid dam sagjai go atte osköt su ala.

„Daggar olbmuk,“ eælkka Sam Jones, „muitotek munji ovta dimbarcuoppe birra, gi muttoni galbma dalvveidded euožoi vuovdest ja læi akšo vællamen baldast. Mon vazjim su lusa ja eækkim: Buorreidded, mu ustebam! Maid doaimatepet Di?“

„Aa, mon galgam euollat dam muora vuolas,“ læi vastadus.

„Manne Di epet læk alggam vela euoppat dam? jerrim mon.“

„Mon vuordam atte mon galgam algget bivastuvvat,“ vastedi olmai.

Ibmel sadne eælkka: „Oske dam Hærra Jesus ala, de don galgak saddat bestujuvvut, don ja du viesso.“ Ap. dag. 16, 31.

Duollar ja farisealaš.

„Muite dadde,“ nuft jeddi okta kristalaš muttom olbma, gi læi ollim eiegnalet gattamušsi ja buoradussi, mutto sæmmast æppedi læigo sudnji gavdnamest andagassi addujubme — „muite dadde atte Hærra i hilggom duollarge, go dat anoti armo sust.“

„Duotta gal,“ vastedi olmai, mutto mon læm sagga stuoreb suddolaš go duollar — mon læm farisealaš.“

„Mutto,“ euojai vastadus, „go Ibmel læi nuft likkolaš atte oažžot rievvar njalmest gullat dam rokkuš: „Ibmel, læge munji suddolažzi arbmogas!“ moft i aigo son

dalle avvodet ollo æmbo, go son oažžo gullat dam sæmma rokkus farisealaža njalmest.“

Njuokčama šlavak.

Man hirnos ollo baha i læk bocidam šladdara čada.

Muttom Ibmel olrai cælkka: Mu vaibmo læ gosi luodnanam bakčasest, go mon læm oaidra n man ædnag kristalažak læ šlavak sin njuokčamin.

Divras dimok, mak lifči berrim doaimatuvvut apasmattem diti buccid daihe jeddim diti moraštegjid, šaddek eritbalkkestuvvut guoros šoambestæbmai.

Vuoi, gi satta rekinastet dam divokættes vahag maid njuovča, cakketuuvum bærgalaga famoin, læ dakkam. Dat manna čada mailme, mirkodattemin, hilaštatem in ja sarjadattemin juokke ovta gæn dat guoskata ja maŋnasiguodda mærkaid, mak ciggek čiegnalassi — ja daiddek vela bissot gukka maŋnelgo njuokčam sarjaduvvum oaffar vælla dam galbma havdest.

Maggar njuovča læ dust?

Vare Ibmel su vaibmoladesvuodastes almotifči šladdardægje njuokčamidi, maggar suorgatatte ja hœvotes šaddoid sin sanek oudedek.

„Njuovča læ dol'a, okta mailbme dievva vanhurskesmættomvuodast.“

Mutto dat læ maidai, Ibmel lekus maidnujuvvum, vejolaš suittet njuokčam, mi læ cakketuuvum buolle dolain Ibmel altarest.

Diktop mi dalle buokak basotuvvut min njuokčamid Ibmeli bæivalaš rokkus vuolde, nuft atte i oktage sadne sardnujuvvu mist mudoigo dat balvvala bajedam diti soames sielo bajas kristalaš ællemi. Sardnop mi sivnedam diti, moftidattem diti, mutto æp goassege olgusvidedet dam mi læ baha ja vahagatte guimidæmek harrai.

„Bija, don Hærra, gocetægje mu njalme ouddi, fakte mu bak-sami uvsa.“

„Æi makkege slæidos sagak din njalmest galga olgusboattet.“

Nuft ravve Čala min.

Vpl. sersjant S. A. Samuelsen,
Karasjok.

Govvivalddum Harstast maŋnelaš go sersjanteksamana valdi 1906.

Samuel Andreas Samuelsen,

riegadam Altast dam 21. juni 1879, naittalam Garašjokki 1. bæssašbæive 1911. Su aidno oabba

Karen Samuelsen,

riegadam Altast dam 7. oktober 1881, jabmam Smalfjordi Tønast, 6. august 1916.

* * *

Muitto-lavla.

Nuotta: Du njalga muittem, Jesusam.

Oabbam, rakis, divras siello,
ače, ædne gudne, illo.
Mu aidno oabbalašvuotta,
mainataebme buokai vuosta.

Ik oabbam vieljad lutt' čuožžo,
æp æmbo dabe da oažžo,
ik gavdnu šat ædnam alde,
go Jesus lusas du valdi.

Go mailbme dudnji sevnjodi,
de hærvas albme čuvgodi,
gost čuojanasak maraidi
ja joavko lavla gajaidi.

Sirddum læk hærvvas Sioni,
du agalaš havskes sidi,
gost kruvno du oaivest čuovgga
ja du avvolavla čuogja.

O, oabbam likkatik vaibmoni
du maŋemuš dærvuoðaiguim.
munja, gutte legjim gukken
diedekætt' du sielo vuolgem.

Dal vuoinadek du gjedačak
buok du ænamlaš bargoinak;
dok aigek læk olgusvassam,
mon oabbam læm dabe massam.

Dal guoddam dam jaskis morraš
ja vaibnom javotes čierrom,
maid i gula ige oaine
i oktage æra go Ibmel.

Alo muitam oabbam rakis
gidda mannavuoða rajest.
Vieljad dabe du jurdaša,
morrašin baccam matkaša.

Aidno oabbam mannek dokko,
gost ik æmbo boade deika;
vieljad sielo lused čuorvvo;
mu vaibmo du mielde čuovvo.

Dal don dombæld' jabmemdæno
iloin vuordak ače, ædne.
Rakis oabbam vuoittoalmain
sævak vieljad rafhe gaddai.

Dal don lonestægjad gitak
du agalaš vuitod diti.
Has jabmem, gost læ du vuoitto,
has helvet, gost læ du njiello!

Vuoi rakis, farga ærranep,
vare mi dalle dæivadep

dam lieggosis, čuvvgis gæsest,
dam audogas bestum særvest.

De andagassi dal sidam
gukkes, lagas oappasinam
buok mæddadusaidam oudast
gidda mannavuoda rajest.

Don armolaš, laðes bæste
mu bærraš, vanhemid sæste
aigasaš, agalaš vaddost.
Gula vaibmom jaskis rokkus.

„Nuorttanaste“ doalvo mielddad
dai vørsaid ja mu dærvuoda
mu oabbam ædnamlas sidi,
mu bærraši, vanhemidi.

Čallum Garasjogast dam 21. juni
1918 su aidno vieljast
S. A. Samuelsen.

Bræva Salttesavjost.

Mi sardnop dam maid mi diet-
tep ja duodaštep dam maid mi
læp oaidnam.

Nuft aigom monge dal sardnot
dam maid gullam bokte diedam
ja duodaštet dam maid mon læm
ožžom oaidnet.

Go læm jottam Lævnjast, læm
gullam ollo duodalaš olbmuid rab-
momen, atte pappa Otterbech læi
okta erinoamaš buorre pappa. Son
læi ollo buore oudedam Goakgiedde
gielddast, dallego son læi pappan
dobbe. Dam læm monge oaidnam
Lævnjast ja dam gielddast, gost
son læi pappan ouddalgo son ma-
nai oarjas, atte Otterbech læi ollo
doaimatam ja barggam olbmui
gaskast ja olbmui vaimoi sisa.

Dam mi ferttip duodaštet, go
ædnagak Lævnjast gaibbedegje vai-
molažat muittet min rakis Otter-
bech.

Ja gæsseg go mi gulaimæk atte
min rakis Otterbech læi dokkituv-
vum bispa-avnasen Tromsa stifti,
de mi samek ja vela darobæle
olbmuk læimek ilost ja gitevaš-
vuodain vurdimek su šaddat nama-
tuvvut bispa-ammati. Mutto min
illo rievda morašen ja duttavaš-
vuotta duttamættomvuottan.

Mi læi aššen dasa atte Otter-
bech i šaddam bispan, vaiko æne-
mus stemmak legje gaččam su
ala. Vastadusa dasa gavdnap mi

„Nuorttanaste“ nr. 13 alde, dat
læ rivtes vastadus. Mi læp oaid-
nam čallagest ja historjain atte
Ibmel olbmuk læ šaddam hilggu-
juvvut. Jesus læi hilggjuvvum
čalaoppavažain, sadducealažain ja
bajemuš papain. Apostalak legje
hilggjuvvum dego gælbotes olb-
mak Ibmel barne nima diti. Dat
mieska mailbme i gierda duotta-
vuoda saltid. „Din s:rlnom lekus
sægotuvvum duottavuoda salt'n.“
„Di lepet ædnam saltte.“ Juokke
oaffar galgga saltin sa ttij.vvut:
saltte læ avkalaš, dastgo dam
bokte bisotuvvu varasen dat mi
læ salttjuvvum; mutto saltte læ
garkes ja ričča.

Vissaset læ Otterbech adnam
duottavuoda salte njalmest, ja læ
ješge ædnam saltte. Damditi læ
son hilggjuvvum. Sævdnjadvuoda
ællek vašotek čuovga. Otterbech
læi vissa šaddat ila garkes Davve-
Norga girkolaš ja skuvlalaš ašidi.

Di gudek lepet saddim vuosta-
lastemčallagid girkkodepartementi
oážžobetet dal illodet. Di lepet
dal ožžom su bispan, gutte adda
rafhe skuvlaoapategjidi, papaidi ja
buok olbmuidi.

Nuftgo papa Otterbech vaimo
savaldak læ atte mi samek galg-
gap oážžot gullat Ibmel sane ječa-
mek ædnegilli, nuft læp mi samek
gitevašvuoda velgolažak su vuo-
stai; dastgo su fuollam bokte læp
mi ožžom lokkat ja gullat æmbo
Ibmel sane min ædnegilli. Ibmel
buristsivdnedifči su bargo ja bal-
kašifči su vaive mieskadmættom
kravnoin ja stuora balkain, mi læ
almin.

Vajaldattekættes muittom læ
son cieggam sami vaimoidi.

Di rakis kristalažak! Arbmo
lekus din mielde ja rafhe Ibme-
lest, nuftgo čalljuvvum čuožžo.

N. S v e n d s e n.

Dam vides mailmest.

Koleradavdda

læ alggam hærjedet Ruošaædnemest.
Petrogradast læ moadde čuoðe olbmu
doppitallam, ja muðoi læ stuora oasse
rikast njoammodattum dam davdast.

Maidai Stockholmast læ gavnatuv-
vum 4—5 koleradoppitallam.

Min gonagas

aiggo september manost oappaladdat
gonagas Gustaf Stockholmast.

Kæisar Nikolaus almake

sorbmiuvvum.

Fastain muittaluvvu Berlin bokte
ja maidai ruoša bælest atte dat likko-
tes kæisar Nikolaus, Ruošaædnem ou-
deš oktoræddijægje, læ sorbinjuvvum
bolsjevikalazažain Jekaterinaburgast 16.
juli dast manemusta. Nikolaus didi
ješ, go son galgai hægatuvvut, ja læi
jaskad vuostaivalddet jabmem.

1000 darolaš mærraolbma

legje 17. juli ragjai duššam tuiska
mærravuolesoaðe gæčeld.

1000 oaffara orrok læme uccan
dam ektui go soatte gaibbed daina
soadaidægje ædnamin, gost logi ja
vela æmbo duhati mielde bæivalazažat
göddjuvvujek. Mutto dast berrip mi
muittet, atte min našona læ ucce ja
læ nøitral, ja dak duhat oaffarak læ
vigetæbmen massam hægasek. Moraš
ja occalæbme læ nuft æmbo bæčča-
gebbo daidi, gudek nuft læk massam
sin rakkasidesek.

Stuora streika Englandast.

Soattebierrgasid barggek Englan-
dast læ algatam stuora streika. Dušše
Birmingham gauvpugest streikijek arvo
mielde 100,000 bargge. Aššen strei-
kijubmai læ dak lasatatte olgusčallu-
juvvumak soaldaten

Radditus aitta dai streikijegjid sad-
det soattesagjai Frankriki, jos si farga
æi alge fast barggagoattet.

Amtaid ja stiftaid

nammagastašæbme.

Odelsdigge læ mæredam atte nub-
bastuttet namaid amtain ja stiftain.
Tromsa aunta galgga gočoduvvut Haa-
logalands fylke, Smaalenenes amt fast
Austfold fylke. Amtmannek galggek
gočoduvvut »fylkesmænd«.

Stiftai namak galggek nubbastuv-
vut naft: Trondhjem gočoduvvut Ni-
daros, Bergen Bjørgvin, Kristiansand
Agder ja Hamar dalaš namain. Kri-
stiania-namma i læk vuost nubbastuv-
vum.

Dat spanska davdda

hørjedda hirmoset maidai Schweißast. 7000 olbma læ doppitallam soaldati gaskast. 100 læ jabmam.

Hirmos dille

læ dal Petrogradast. Nølggehætte ja rottodavdda hørjedæba særvvalagai. Gavpug læmas laibetaga 9 bæive, mi goit dalaçi dittujuvvu. Olbmuk jabmek nælgest, ja stuora oasse gillajek soardetatte hæde.

Kolera hørjedda

værrabut Petrogradast. Dusse guovte bæivest læ dæivvam 379 odða doppitallam.

Stuibmedæbme Ruosaednamest

vidana æmbo ja æmbo bolsjevikalažai vuostai. Dak alliertak, gæi særvvest maidai japanalazak, mæsærijek oktanaga tsjekoslovakalažaguim vuollaidævčcom diti bolsjevikalažai ja tuiskalažaid.

Fastain læ okta tuiska allanalag soattehærra sorbmijuvvum Ruosaednemest, feltmarskalk von Eichhorn. Su sorbmijægje læi okta stuibmedægje socialista.

Jogo dal Ruosaednam aiggo boattegoattet navcai ala duodast ja falletiigoattet fast Tuisklanda; dastgo æppedkotta læ dal bæčča vašše attanuššamen dobbe duom ædnam mænno-damlage vuostai.

Rigges gavpug.

Værrolignijubme 1917—18 Bergenest çajeta, atte obmudak çam gavpugest læ lassanam 563 miljon kruvna rajest dima jage værrolignimest 1102 miljon kruvna ragjai çam jage. Sisaboatto læ lassanam 200,5 miljon rajest 362,5 miljon kruvna ragjai.

Spanskadavdda.

Spanskadavdda læ dal ollim gidða Girkkonjarggi, gost bælleoasse gruva-barggin læ doppitallam dast.

Deike Altavudni læ maidai spanskadavdda ollim ja fallita ain soabmasa.

Kristianiast læ davdda vuollanæme ruoktot mannelgo læi dæivvam 5—6000 olbmu.

*

Nuftgo buerre dalkas spanskadavdda vuostai læ okta doavter Bergenest gavnatam çam: Okta boattallakke

daihe bællelasko konjak daihe rhuvidne juogaduvvu guovte oassai. Dasa sægotuvvu 2 glase bakka vuššummielkke ja stuora bitta ruksissokkarest. Buocce gokčujuvvu burist gavni sisa ja oazžo dasto çam bakka dalkasa. Dat dakkujuvvu sæmma lakai nubbe bæive.

1 grama citronsvre sægotuvvum 1 liter vuššum galbma çaccai galgga læt buorre adnet doiddem diti çoddag, go spanskadavdda læ.

Rætkamurjid suovva læ maidai fanolaš goddet njoammodavda gavjaid (baciller). Bija rætkamurjid ovta duolbbades litte sisa ja cakket daid, nuft atte suovva dævdda burist lanja.

Mailme-soatte.**Tuiskalaš**

læ ferttim algget ruoktotmæccat çam bæggalmas Marne-dæno rajest Frankrikast. Dak alliertak, franskaolbmak erinoamaçet, æi læk dusse orostattam tuiskalaža ollemest Parisi, mutto ječa dakkam garra vuostafalletæme. Çam ragjai go dittujuvvu læ si ruoktotvalddam 300 kvadratiila franskaš ænaoasest. Fangaid læ valddam lokkoi 30,000. Tapak læ stuorrak goabbaši bælest.

Juokke manost

bottek arvo mielde 250,000 amerikanaš soaldat Frankriki mæidašam diti tuiskalažain, muittaluvvu manevusta.

Okta japanalaš

soatteskipa læ vugjum, mannelgo læi cakkidam ja bavketam. 500 olbmu duššam.

3000 girdemašina

galgga læt engelasolmai vuolasbačçam tuiskalažast ovta jagest — makka?

Redaktora

læ dal vuolggemen jottet Vesteraali. Son daidda javkkat dobbe september mannoi. Çam boddo galgga min siega usteb F. Lund prentet ja olgusdoaimatet jogo ovta daihe guokte nummar blačest, go redaktora çalla ja sisasædde stoafa.

Okta min sameustebin dast baikest aiggo væketet çadalokkat korrektur. Jos almake soames bogstavafæilak daina nummarin çaddek, de datotep mi min lokkid læt gierddavaža.

Çærmakbæska,

ođas ja stuores, vuovdujuvvu must, kr. 32.—.

Matta saddijuvvut postoprav vuosta.

S. A. Samuelsen,
Smalfjord, Tana.

Girjek vuovddet.

Samegiel bibalak ja samegiel odða testamentak David salmaiguim læk vuovddemest.

Hadde bibalin læ 3 kruvna bittast. Porto 80 evre, oktibuok kr. 3,80. Odða testamentak maksek 1 kruvna bitta. Porto 80 evre, oktibuok kr. 1,80.

David Salmak sierranassi læk maidai vuovddemest. Hadde daina læ 50 evre. Porto 50 evre, oktibuok kr. 1,00.

„Nuorttanaste“ ekspedition,
Korsfjorden, Alten.

Diedetus-haddek.

Diedetusak »Nuorttanaste« st maksek dastmannel odða nubbastusa ja rekinastem mielde naft:

1-spaltag diedetusak 4 evre millimeter (2be ja 3ad sidost 6 evre millimeter) ja sisavalddujuvvu blačçai 2 gærde sæmma haddai. Çembo gerdid sisavalddem garitta divrrasebbo; mutto fast miedetuvvu 25, 40 ja 50 procenta rabat 3, 6 ja 9 gærde sisavalddemest ja dast bagjel.

2-spaltag diedetusak garttek divrrasebbon diedetegjidi.

Stuoreb diedetusak æi sisavalddujuvvu blačçai æmbo go 2 gærde miel-dalagai.

Dak odða diedetus-haddek garttek halbebun diedetegjidi go dak boares 5 evre sadne).

„Nuorttanaste“

olgušboatta guovte gærde juokke manost, çam 15ad ja 30ad bæive. Dat maksa kr. 1,00 — ovta kruvna — jagest ja satta dinggujuvvut juokke poastarappe bokte, nuftgo maidai njulg-gistaga blačçekspedišonast,

Korsfjorden, Alten.

Olggoædnami — Amerikai, Dan markoi ja æra ædnamidi — maksa »Nuorttanaste« kr. 2,20 — guokte kruvna ja guokte loge evre — jagest, go saddijuvvu guovte gærde manost, ja kr. 1,60 — ovta kruvna ja gutta loge evre — jagest, go saddijuvvu ovta gærde manost.

Prenttejuvvum »Nuorttanaste« prentimrakkanusast, Korsfjord'æst.